

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 17. oktobrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Jānis Neimanis un Jautrīte Briede,

kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 180/2025),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2010. gada 2. februāra noteikumu Nr. 103 “Transportlīdzekļu vadītāja tiesību iegūšanas un atjaunošanas kārtība un vadītāja apliecības izsniegšanas, apmaiņas, atjaunošanas un iznīcināšanas kārtība” 28.¹ punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. un 94. pantam, kā arī Civillikuma 3. panta otrajam teikumam un spēkā neesošu no [datums].

2. Apstrīdētā norma nosaka: “Ja maināmās vadītāja apliecības derīguma termiņš beidzies pirms trijiem vai vairāk gadiem, vadītāja apliecību maina pēc B kategorijai atbilstoša teorētiskā un vadīšanas eksāmena nokārtošanas (arī ja vadītāja apliecība dod tiesības vadīt kravas automobiļus vai autobusus). Ja vadītāja apliecība dod tiesības vadīt tikai mopēdus vai motociklus, persona kārto šai kategorijai atbilstošo teorētisko un vadīšanas eksāmenu.”

3. Personai, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, jāievēro Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² punktā noteiktās prasības.

Pieteikuma iesniedzējs atrodas brīvības atņemšanas iestādē vismaz kopš 2017. gada 1. maija. 2018. gada 5. augustā beidzies viņam izsniegtās transportlīdzekļu vadītāja apliecības derīguma termiņš. 2024. gada 15. novembrī stājās spēkā apstrīdētā norma, saskaņā ar kuru Pieteikuma iesniedzējam, lai iegūtu jaunu transportlīdzekļa vadītāja apliecību, būs jākārt B kategorijai atbilstošs teorētiskais un vadīšanas eksāmens. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma liedz personām, kas atrodas brīvības atņemšanas iestādē, bez šķēršļiem savlaicīgi apmainīt vadītāja apliecību, kurai beidzies derīguma termiņš. Tādējādi tā pārkāpjot Satversmes 91. pantā ietverto tiesiskās vienlīdzības principu un aizskarot viņam Satversmes 94. pantā ietvertās tiesības uz brīvību. Turklāt apstrīdētā norma neatbilstot arī Civillikuma 3. panta otrajam teikumam.

Satversmes tiesas 1. kolēģija Pieteikuma iesniedzējam jau ir norādījusi, ka konkrētajā gadījumā viņam nav iespēju aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, tāpēc atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrajam teikumam termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai skaitāms no apstrīdētās normas spēkā stāšanās dienas (sk. *Satversmes tiesas 1. kolēģijas 2025. gada 16. aprīļa lēmuma par atteikšanos ierosināt lietu pēc pieteikuma Nr. 61/2025 6. punktu*).

Satversmes tiesas likumā noteiktais konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņš ir konstitucionālās sūdzības saturu veidojošs noteikums, kura neievērošana liedz pieeju Satversmes tiesai. Turklāt minētais termiņš ir uzskatāms par samērīgu un pietiekami garu, lai persona varētu sagatavot un iesniegt konstitucionālo sūdzību (sk. *Satversmes tiesas 2021. gada 28. maija lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-52-01 16. un 16.1. punktu*).

Apstrīdētā norma stājās spēkā 2024. gada 15. novembrī. Izskatāmais pieteikums Satversmes tiesā iesniegts 2025. gada 30. septembrī. Tādējādi termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai nav ievērots.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 180/2025).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina